

TIESĪBU AKTI, KAS PIENĒMTI, PIEMĒROJOT LES VI SADAĻU

PADOMES PAMATLĒMUMS 2008/919/TI

(2008. gada 28. novembris),

ar ko groza Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI par terorisma apkarošanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

balstās uz jauno tehnoloģiju, jo īpaši interneta, izmantošanu.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 29. pantu, 31. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

tā kā:

(1) Terorisms ir viens no visnopietnākajiem pārkāpumiem pret universālajām vērtībām, kuras ir Eiropas Savienības pamatā – cilvēka cieņa, brīvība, vienlīdzība un solidaritāte, cilvēktiesību un pamattiesību ievērošana. Tas ir arī viens no visnopietnākajiem uzbrukumiem demokrātijas un tiesiskuma principiem, kas ir kopēji dalībvalstīm un uz kuriem ir balstīta Eiropas Savienība.

(2) Padomes Pamatlēmums 2002/475/TI (2002. gada 13. jūnijs) par terorisma apkarošanu ⁽²⁾ ir Eiropas Savienības terorisma apkarošanas politikas pamatā. Tas, ka visās dalībvalstīs ir panākts kopējs tiesiskais regulējums, un jo īpaši tas, ka panākta teroristisku nodarījumu definīcijas saskaņošana, ir ļāvis Eiropas Savienības terorisma apkarošanas politikai attīstīties un paplašināties, ievērojot pamattiesības un tiesiskumu.

(3) Terorisma draudi pēdējos gados ir palielinājušies un strauji izplatījušies, notikušas izmaiņas terorisma aktīvistu un atbalstītāju darbības veidā, tostarp strukturētu un hierarhisku grupu aizstāšana ar daļēji autonomām vienībām, kas viena ar otru ir vāji saistītas. Šādas vienības savstarpēji saista starptautiskos tīklus un aizvien vairāk

(4) Internetu izmanto, lai iedvesmotu un mobilizētu vietējos teroristu tīklus un privātpersonas Eiropā un kā informācijas avotu par terorisma līdzekļiem un metodēm, tādējādi internets darbojas kā "virtuālā mācību nometne". Publisks aicinājums veikt teroristiskas darbības, teroristu vervēšana un teroristu mācības ir kļuvušas arvien izplatītākas zemo izmaksu un nelielā riska dēļ.

(5) Hāgas programmā miera, drošības un tiesiskuma stiprināšanai Eiropas Savienībā, ko Eiropadome pieņēma 2004. gada 5. novembrī, ir uzsvērts, ka efektīva terorisma novēršana un apkarošana, pilnībā ievērojot pamattiesības, prasa, lai dalībvalstis neierobežotu pasākumus, rūpējoties tikai par savu drošību, bet pievērstu uzmanību arī Eiropas Savienības drošībai kopumā.

(6) Padomes un Komisijas rīcības plānā par to, kā īstenot Hāgas programmu miera, drošības un tiesiskuma stiprināšanai Eiropas Savienībā ⁽³⁾ atgādināts, ka pret terorismu ir jāvērsas pasaules mērogā un ka nedrīkst ignorēt pilsoņu ar Eiropas Savienību saistītās cerības, savukārt Eiropas Savienība nedrīkst neattaisnot šīs cerības. Tajā arī teikts, ka uzmanība galvenokārt jāpievērš dažādiem novēršanas, sagatavotības un atbildes reakcijas aspektiem, lai vēl vairāk uzlabotu un vajadzības gadījumā papildinātu dalībvalstu spējas cīņā pret terorismu, īpašu uzmanību pievēršot vervēšanai, finansēšanai, riska analīzei, kritisko infrastruktūru aizsardzībai un seku pārvarēšanai.

(7) Šajā pamatlēmumā ir paredzēts noteikt kriminālatbildību par nodarījumiem, kas saistīti ar teroristiskām darbībām, lai sekmētu vispārēju politikas mērķi – terorisma novēršanu, samazinot tādu materiālu izplatīšanu, kas varētu kūdit cilvēkus veikt teroristiskus uzbrukumus.

⁽¹⁾ Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts.

⁽²⁾ OV L 164, 22.6.2002., 3. lpp.

⁽³⁾ OV C 198, 12.8.2005., 1. lpp.

- (8) Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijā 1624 (2005) valstis ir aicinātas veikt vajadzīgus un atbilstīgus pasākumus un saskaņā ar starptautiskajos tiesību aktos noteiktajām saistībām aizliegt kūdīšanu uz terora akta vai aktu veikšanu, un novērst šādu rīcību. Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerāļsekretāra 2006. gada 27. aprīļa ziņojumā "Apvienojoties pret terorismu – ieteikumi vispārējai terorisma apkarošanas stratēģijai" skaidrots, ka iepriekš minētā rezolūcija nodrošina pamatu tam, ka paredz kriminālatbildību par kūdīšanu uz teroristiskiem nodarījumiem un par vervēšanu, tostarp ar interneta starpniecību. Apvienoto Nāciju Organizācijas 2006. gada 8. septembra Globālā terorisma apkarošanas stratēģijā minēts, ka ANO dalībvalstis nolemj izpētīt veidus un līdzekļus, kā starptautiskā un reģionālā līmenī koordinēt centienus apkarot terorismu visos tā veidos un izpausmēs internetā.
- (9) Eiropas Padomes konvencija par terorisma apkarošanu uzliek tās dalībvalstīm pienākumu paredzēt kriminālatbildību par publisku aicinājumu veikt teroristisku nodarījumu, par teroristu vervēšanu un teroristu mācībām, ja to veic nelikumīgi un apzināti.
- (10) Teroristisku nodarījumu, tostarp ar teroristiskām darbībām saistītu nodarījumu definīcija ir vēl vairāk jātūrina visās dalībvalstīs tā, lai tā ietvertu publisku aicinājumu veikt teroristisku nodarījumu, teroristu vervēšanu un teroristu mācības, kad to veic apzināti.
- (11) Fiziskām personām, kuras ar nodomu ir veikušas, vai juridiskām personām, kuras ir atbildīgas par publisku aicinājumu veikt teroristiskus nodarījumus, par teroristu vervēšanu un teroristu mācībām, būtu jāpiemēro sodi. Šāda veida rīcībai ir jābūt vienādi sodāmai visās dalībvalstīs neatkarīgi no tā, vai nodarījums ir veikts ar interneta starpniecību vai bez tā.
- (12) Ņemot vērā to, ka šā pamatlēmuma mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs un to, ka tos var labāk sasniegt Eiropas Savienības līmenī, jo ir vajadzīgi Eiropas mērogā saskaņoti noteikumi, Eiropas Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar EK līguma 5. pantā un Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar EK līguma 5. pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā pamatlēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.
- (13) Savienība ievēro principus, kas atzīti Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 2. punktā un atspoguļoti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši tās II un VI nodaļā. Neko šajā pamatlēmumā nevar interpretēt tādā veidā, ka tas paredzētu mazināt vai ierobežot tādas pamattiesības vai pamatbrīvības kā vārda brīvību, pulcēšanās brīvību vai biedrošanās brīvību, tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, tostarp tiesības ievērot sarakstes konfidencialitāti.

- (14) Publisks aicinājums veikt teroristiskus nodarījumus, teroristu vervēšana un teroristu apmācības ir apzināti noziegumi. Tāpēc neko šajā pamatlēmumā nevar interpretēt tādā veidā, ka tas paredzētu mazināt vai ierobežot informācijas izplatīšanu zinātniskiem, akadēmiskiem vai pārskata mērķiem. Radikālu, polemisku vai strīdīgu uzskatu paušana sabiedriskās apspriedēs par deliktāiem politiskiem jautājumiem, tostarp par terorismu, ir ārpus šā pamatlēmuma darbības jomas, un jo īpaši uz tiem neattiecas definīcija par publisku aicinājumu veikt teroristiskus nodarījumus.
- (15) Saskaņā ar šo pamatlēmumu paredzētā kriminālatbildība būtu jāīsteno samērīgi ar nodarījuma būtību un apstākļiem, ņemot vērā iecerētos likumīgos mērķus un to nepieciešamību demokrātiskā sabiedrībā, un tā būtu jāīsteno, nepieļaujot nekādu patvaļu vai diskrimināciju,

IR PIEŅĒMUSI ŠO PAMATLĒMUMU.

1. pants

Grozījumi

Pamatlēmumu 2002/475/TI groza šādi.

1) Pamatlēmuma 3. pantu aizstāj ar šādu:

"3. pants

Nodarījumi, kas saistīti ar teroristu darbībām

1. Šajā pamatlēmumā:

- a) "publisks aicinājums veikt teroristisku nodarījumu" nozīmē izplatīt informāciju vai kā citādi darīt zināmu sabiedrībai vēstījumu, lai kūdītu izdarīt kādu no 1. panta 1. punkta a) līdz h) apakšpunktā minētiem nodarījumiem, kad šāda rīcība, neatkarīgi no tā, vai ar to tieši vai netieši propagandē teroristiskus nodarījumus, rada apdraudējumu, ka var tikt veikts viens vai vairāki šādi nodarījumi;
- b) "teroristu vervēšana" nozīmē likt citai personai veikt vienu no 1. panta 1. punkta a) līdz h) apakšpunktā un 2. panta 2. punktā minētajiem nodarījumiem;
- c) "teroristu mācības" nozīmē sniegt norādījumus par sprāgstvielu, šaujammieroču vai citu ieroču, vai kaitīgo vai bīstamo vielu izgatavošanu vai izmantošanu, vai par citām īpašām metodēm vai paņēmieniem ar mērķi veikt vienu no 1. panta 1. punkta a) līdz h) apakšpunktā minētajiem nodarījumiem, zinot, ka apgūtās prasmes ir paredzēts pielietot šim mērķim.

2. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka nodarījumi, kas saistīti ar teroristiskām darbībām, ietver šādas tīšas darbības:

- a) publisku aicinājumu veikt teroristisku nodarījumu;
- b) teroristu vervēšanu;
- c) teroristu mācības;
- d) laupīšanu ar mērķi veikt kādu no nodarījumiem, kas minēti 1. panta 1. punktā;
- e) izspiešanu ar mērķi izdarīt kādu no nodarījumiem, kas minēti 1. panta 1. punktā;
- f) viltotu administratīvo dokumentu noformēšanu ar mērķi veikt kādu no nodarījumiem, kas minēti 1. panta 1. punkta a) līdz h) apakšpunktā un 2. panta 2. punkta b) apakšpunktā.

3. Lai 2. punktā paredzētā darbība būtu sodāma, nav obligāts nosacījums, ka teroristisks nodarījums ir faktiski veikts.”

2) Pamatlēmuma 4. pantu aizstāj ar šādu:

“4. pants

Atbalstīšana vai līdzdalība, kūdīšana un mēģinājums

1. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 1. panta 1. punktā, 2. un 3. pantā minēto nodarījumu atbalstīšana vai līdzdalība tajos ir sodāma.

2. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kūdīšana veikt 1. panta 1. punktā, 2. pantā un 3. panta 2. punkta d) līdz f) apakšpunktā minētos nodarījumus ir sodāma.

3. Katra dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka mēģinājums veikt nodarījumu, kas minēts 1. panta 1. punktā un 3. panta 2. punkta d) līdz f) apakšpunktā, izņemot valdījumu saskaņā ar 1. panta 1. punkta f) apakšpunktu un nodarījumu, kas minēts 1. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ir sodāms.

4. Katra dalībvalsts var pieņemt lēmumu veikt vajadzīgus pasākumus, lai nodrošinātu to, ka mēģinājums veikt 3. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā minēto nodarījumu ir sodāms.”

2. pants

Pamatprincipi attiecībā uz vārda brīvību

Šis pamatlēmums neliek dalībvalstīm veikt pasākumus, kas ir pretrunā ar pamatprincipiem attiecībā uz vārda brīvību, jo īpaši preses brīvību un vārda brīvību citos plašsaziņas līdzekļos, kādi tie ir veidojušies saskaņā ar konstitucionālām tradīcijām vai noteikumiem, ar kuriem reglamentē preses vai citu plašsaziņas līdzekļu tiesības un atbildību, kā arī procesuālās garantijas, ja šie noteikumi ir saistīti ar atbildības noteikšanu vai ierobežošanu.

3. pants

Īstenošana un ziņošana

1. Dalībvalstis līdz 2010. gada 9. decembrim veic nepieciešamos pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu pamatlēmuma prasības. Īstenojot šo pamatlēmumu, dalībvalstis nodrošina, ka kriminālatbildība ir samērīga ar iecerētajiem likumīgajiem mērķiem un tās vajadzību demokrātiskā sabiedrībā, un to īsteno, nepieļaujot nekādu patvaļu vai diskrimināciju.

2. Līdz 2010. gada 9. decembrim dalībvalstis nosūta Padomes Ģenerālsekretariātam un Komisijai to noteikumu tekstu, ar kuriem to tiesību aktos transponē saistības, kuras tām uzliek šis pamatlēmums. Pamatojoties uz ziņojumu, kurā ietverta šī informācija, un uz Komisijas ziņojumu, Padome līdz 2011. gada 9. decembrim izvērtē, vai dalībvalstis ir veikušas nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu šo pamatlēmumu.

4. pants

Stāšanās spēkā

Šis pamatlēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Briselē, 2008. gada 28. novembrī

Padomes vārdā —
priekšsēdētāja
M. ALLIOT-MARIE